

Prioriteringslista för planering av tillsyn över tillståndspliktiga avloppsreningsverk				Version 2019-06-17
Tillsynsområde	Tillsynsmål	Bastillsyn	Riktad tillsyn	Kommentar
Nedanstående tillsynsområden ringar in det viktigaste som TM har att kontrollera. Tabellen ska läsas som en prioritering i fallande ordning. En del av tillsynsområden kontrolleras löpande varje år. Över en treårsperiod bör kontroll ha utförts inom samtliga tillsynsområden. Prioritetsordningen är samtidigt ett stöd för vilken nivå, bas eller fokus, kontrollen bör ligga på. Innan ett tillsynsområde kan planeras för bastillsyn bör TM på goda grunder, oftast genom en riktad tillsyn, ha en bild av att tillsynsmålet är uppnått.	Tillsynsmålen syftar till att ge tillsynen en inriktning. De konkretiserar kraven på VU enligt 2 kap. miljöbalken och utgör samtidigt stöd för TM för val av nivå på tillsyn.	Begreppet bastillsyn syftar på en återkommande tillsyn som alltid bör utföras. Ej att förväxla med miniminivå (se kommentar). På årlig basis bör bastillsynen innefatta granskning och återkoppling på miljörapporten samt minst en årlig inspektion. Inspektionen kan med fördel ha olika inriktning beroende på vilket tillsynsområde som är prioriterat. Även den händelsestyrd tillsynen är en del av bastillsynen. Denna del kan av naturliga skäl endast uppskattas i tidsåtgång.	Med riktad tillsyn avses egeninitierad tillsyn där TM under en period lägger ett extra fokus på en viss fråga/tillsynsområde. Detta kan t.ex. göras i projektform. Utmärkande för den riktade tillsynen är att tillsynsområdet behöver följas över tid och att det ofta ingår flera steg som: redovisning av uppgifter, framtagande av åtgärdsförslag och genomförande av åtgärder. Den riktade tillsynen kan planeras för 1-2 områden per år.	Detta stöd för tillsynsplanering utgår från ett fiktivt avloppsreningsverk på 10 000 pe och den resursmängd som tillsynsavgiften medger. För reningsverk av annan storlek gäller samma prioritering men planeringen behöver anpassas efter tillsynsavgiften och/eller ifall ett specifikt verk har kända brister som är prioriterade för åtgärd. Bastillsyn och riktad tillsyn ska ses som en helhet. Båda ingår i en tillsynsplanering. Bastillsyn beskriver en återkommande tillsyn som alltid rullar. Den riktade tillsynen behöver alltid vara en del av tillsynen dock kan antas att den riktade tillsynen i normalfallet utgör en mindre del, 10-30%. Den riktade tillsynen uttrycker att TM behöver fokusera på ett tillsynsområde tills dess att kontrollen visar att tillsynsmålet är uppnått.
Kontroll av kunskapskrav och egenkontroll rörande provtagning, flödesmätning, kontrollplaner och rapportering. Max GVB.	Att relevanta rutiner finns för skötsel av mät- och protagningsutrustning, provtagning och hantering av prover. Att rapporteringen är korrekt och hela kedjan fungerar från provtagning till rapportering.	1. Systemtillsyn - genom granskning av rutiner jmf med personalens hantering och kunskap om rutinerna. Återkommande fråga/kontroll att ta upp på tillsynsbesök och/eller periodisk besiktning inom en 3-årsperiod. 2. Årlig granskning av miljörapporterna - begäran om kompletteringar vid behov	Syftar till att ge underlag för en löpande bastillsyn. Prioriterat i samband med nytt tillstånd eller om TM inte tidigare noggrant har följt upp och kontrollerat dessa delar. Steg 1: VU ska redovisa hur Max GVB är framräknat samt vilka dokumenterade rutiner som finns för provtagning och kontroll, hur personal fortlöpande utbildas mm. Steg 2: Tillsynsbesök, eventuellt i samband med periodisk besiktning, med inriktning på provtagning och kontroll. Provpunkternas placering, utrustning, provhantering, rutinernas ändamålsenlighet. Vid eventuella brister föreläggs VU att åtgärda dessa. Föreläggandena följs upp.	Att tillsynsområdetområdet ges högst prioritet beror på att rätt data är en förutsättning för kontroll av villkorsefterlevnad mm. Miljösamverkan Sverige kommer under 2019 att initiera en nationell tillsynskampanj för detta tillsynsområde.
Efterlevnad av villkor i tillstånd samt föreskrifter om utsläppskrav.	VU har kunskap om och följer gällande regelverk.	Årlig granskning och återkoppling på miljörapporterna	Ifall oklarheter finns kring efterlevnaden av ett visst villkor och/eller föreskrift ges frågan prioritet. Skrivbordstillsyn med särskilt fokus på att kontrollprogrammet motsvarar VU:s uppföljning av att villkoren följs. Vid behov ställs krav på redovisning av åtgärder för att säkerställa att regelverken följs.	OBS särskilt NFS 2016:6 gällande minimikrav, begränsningsvärden, provtagning och kontroll som gäller parallellt med tillståndet.
Daglig drift och skötsel. Driftoptimering. Relevanta rutiner för drift, bräddningar, avvikelshantering och rapportering.	Att det för verksamheten finns tydliga rutiner för drift, skötsel och avvikelserapportering samt att rutinerna följs.	Systemtillsyn i samband med tillsynsbesök och/eller periodisk besiktning. Granskning av den dokumenterade egenkontrollen.	Vid flera/återkommande indikationer på bristande skötsel. Förelägga om tredjepartsbesiktning med inriktning på skötsel och drift samt potential till driftoptimering. Utifrån resultatet förelägga om redovisning av åtgärdsplan för att åtgärda bristerna. Återkommande uppföljning under en period.	Driftsstörningar och avvikelser kan leda till att insatser måste göras, ex. inspektion för att kontrollera egenkontroll, rutiner eller liknande. Det kan också vara att avvikelserapportering inte sker vilket bör leda till en riktad tillsyn - kunskapskravet och skyldighet att rapportera, ställa krav på åtgärder för rättelse.
Risakanalys och kunskap om påverkan på miljön (påverkansanalys), reviderade kontrollplaner.	Verksamheten har en god kännedom om sin påverkan på miljön. För detta ändamål finns en påverkansanalys och ett kontrollprogram som bygger på påverkansanalysen.	Inom en treårsperiod ska VU ha bedömt om påverkansanalysen och kontrollprogrammet fortfarande är adekvat, vid behov också uppdaterat dessa.	I avsaknad av risk- och påverkansanalyser föreläggs VU att ta fram en sådana. Dessa ska utgöra grund för underhållsplaner och kontrollprogram.	Risk omnämns vanligen som en sammanvägning av konsekvens och sannolikhet för en händelse. Verksamhetsutövaren behöver fortlöpande och systematiskt ha kunskap om vilka risker som verksamheten medför samt risker för att verksamheten kan påverkas negativt, inklusive risker kopplade till klimatförändring. Vidare behöver verksamhetsutövaren ha en bild av vilken påverkan på människors hälsa och miljön verksamheten medför och den påverkan (konsekvens) som kan bli följden av att någon av de identifierade riskerna inträffar. Ovanstående kan lämpligen sammanfattas som en risk- och påverkansanalys.
Underhållsplaner	Verksamheten har en långsiktig planering för underhåll. Underhållsåtgärder är planerade i tid och omfattning så att störningar i verksamheten minimeras.	Inom en treårsperiod ska VU ha bedömt om underhållsplanerna fortfarande är aktuella, vid behov också ha uppdaterat denna.	Ifall långsiktiga underhållsplaner saknas föreläggs VU att ta fram sådana.	Framförhållning i underhåll medför miljömässiga vinster då underhållsåtgärder kan ske rätt inplanerade i tid och med lämpliga försiktighetsmått.
Resurshushållning och energieffektivisering. Förbättringar inom ramen för tillståndet. Långsiktig planering för slammet.	Energi- och resursanvändningen är känd och dokumenteras löpande. Möjliga förbättringsåtgärder är identifierade och relevanta åtgärder genomförs. VU arbetar med slammets kvalitet och möjlighet till resursanvändning. En långsiktig plan för slammet ska finnas.	Granskning av miljörapport, i övrigt fråga samband med periodisk besiktning och/eller tillsynsbesök/möten.	Ifall VU har låg kunskap bör frågan prioriteras genom ett flerårigt projekt. 1. Krav på dokumentation. 2. Kartläggning av energi- och resursbesparande åtgärder. 3 Implementering av relevanta åtgärder.	Insatsen beror lite av om villkor finns, och om effektiviseringen redan "rullar". Resurshushållning kan ses i vid bemärkelse och innefatta kemikalieanvändning och avfallshantering.
Omprövningsbehov	Tillståndet stämmer med verksamheten och bästa teknik används. Villkoren är tillräckliga.	Beakta frågan i samband med granskning av miljörapporten förutsatt att tillståndet är äldre än 10 år.	Väcka fråga om omprövning om påverkan är av betydelse för att nå MKN-vatten och det finns en potential för stor reducering av de faktiska utsläppen.	Om det finns förutsättningar enligt 24 kap. MB. I de fall den faktiska belastningen ligger nära tillståndsgiven belastning bör en dialog kring det föras med VU.